

Kap. 12. Kostnadsuppgifter

På grundval av i föregående kapitel framlagda tekniska riktlinjer för utbyggnaden av statens järnvägars telefonanläggningar har kommittén även verkställt en beräkning av motsvarande kostnader.

Kommittén vill i detta sammanhang först erinra därom, att det i statens järnvägars telefonanläggningar investerade kapitalet år 1939 uppgick till i runt tal 35 milj. kronor, medan statens järnvägars banlängd samma år utgjorde c:a 8 000 km. Såsom i kap. 3 blivit nämnt, har banlängden genom förvärv av enskilda järnvägar nu (år 1942) vuxit till c:a 10 000 km och kommer efter ett fullständigt genomfört förstatligande av enskilda järnvägar att omfatta 16 000 km, d. v. s. att bli fördubblat i jämförelse med år 1939. En betydande framtida investering av kapital i telefonanläggningarna måste därför förutses.

Kommittén har funnit det lämpligt att begränsa kostnadsberäkningen till att omfatta åtgärder, som synas nödvändiga under de närmaste 10 åren. Den sålunda tidsbegränsade kostnadsberäkningen innehåller alla materiel- och arbetskostnader för utvidgning och nödvändig omgestaltning av såväl statens järnvägars nuvarande som de sedan år 1939 förstatligade eller till förstatligande föreslagna enskilda järnvägarernas telefonnät. Ur kostnadsberäkningen hava dock uteslutits alla sådana telefonkablar, som väntas bli nedlagda i samband med banelektrifieringar. I likhet med hittills gällande praxis har det nämligen antagits, att kostnaderna för sådana kablar skola ingå i resp. elektrifieringsanslag. Detta antagande innebär emellertid, att om elektrifiering i förutsatt utsträckning icke kommer till utförande inom nämnda 10 år, anordnandet av telefonförbindelserna på ifrågakvarande sträckor måste bestridas med särskilda anslagsmedel.

Såsom framgår av kap. 8, har kommittén till följd av den nuvarande situationen på metallmarknaden alternativt med ett kabelförslag för bandelarna Frövi—Falköping—Göteborg och Falköping—Jönköping (alt. I) utarbetat ett förslag, enligt vilket i stället för dessa kablar bärfrekvensförbindelser föreslås anordnade på bandelarna Stockholm—Alvesta och Stockholm—Göteborg samt kabel endast på sträckan Göteborg—Falköping (alt. II). Genom anordnandet av bärfrekvensförbindelserna kan nedläggandet av förstnämnda kablar (utom Göteborg—Falköping) uppskjutas c:a 10 år.

Kostnadsberäkningen har verkställts inom järnvägsstyrelsens elektrotekniska byrå, där detaljerade kostnadsuppgifter för hela det av kommittén framlagda programmet finnas tillgängliga. Med anledning av kristidens kraftiga prisfluktuationer, och då förslaget omfattar en så pass lång tidrymd som 10 år, har kommittén funnit det riktigtast att vid kostnadsberäkningen utgå från 1939 års prisnivå.

De beräknade kostnaderna ha uppdelats dels i kostnader omfattande i huvudsak blankledningar och apparatutrustning, dels i kostnader för kabel- och bärfrekvensförbindelser enligt alternativ I och II. De förstnämnda kostnaderna ha dessutom uppdelats i tre grupper (A, B och C) med avseende på de bankategorier, till vilka telefonanläggningarna höra. Dessa kostnader fördela sig enligt efterföljande tablå:

Anläggningsdel	Kostnader i 1 000-tal kronor			
	A. Telefon- anlägg- ningar längs bansträckor tillhörande SJ den 1/1 1939	B. Telefon- anlägg- ningar längs bansträckor som förstatligats 1939—1941	C. Telefon- anlägg- ningar längs bansträckor tillhörande EJ den 1/1 1942	Summa
1. Blankledning för bansträckor, som ej beräknas bli elektrifierade under närmaste 10 år	1 560	670	2 370	4 600
2. Överdragsstationer för etappförbindelser samt utökning av nuvarande stationer för fjärrförbindelser	540	15	45	600
3. Bantelefonanläggningar enligt selektorsystem längs alla bansträckor	1 610	405	1 005	3 020
4. Krafttelefonanläggningar enligt selektorsystem på hittills elektrifierade bansträckor samt telefonutrustning på berörda driftcentraler	450	—	30	480
5. Linjetelefonanläggningar enligt selektorsystem på alla bansträckor, ledningstagare för 1 900 stationer samt utrustning för tåganmålningstelefon för flertalet bansträckor	2 550	560	1 380	4 490
6. Telefonväxelanläggningar för automatisk lokaltrafik samt i förekommande fall manuell förmedling av fjärrtrafik och centralledningstrafik för 50 orter	1 220	140	340	1 700
7. Bärfrekvensanläggning Göteborg—Mellerud	—	—	210	210
	7 930	1 790	5 380	15 100

De sammanlagda kostnaderna för genomförande av kommitténs program uppgå för vardera alternativet till följande belopp:

Alternativ I.

Blankledningar, apparatutrustning m. m. enligt ovan 15 100 000; — kr.
 Kablar inkl. överdragsstationer för bansträckor Frövi—Göteborg och Falköping—Jönköping 3 600 000: — »
 Summa 18 700 000: — kr.

Alternativ II.

Blankledningar, apparatutrustning m. m. enligt ovan 15 100 000: — kr.
 Bärfrekvensutrustning på bansträckan Stockholm—Göteborg och Stockholm—Alvesta samt kabel Falköping—Göteborg inkl. överdragsstationer 2 050 000: — »
 Summa 17 150 000: — kr.

Med hänsyn till krisläget förordar kommittén en utbyggnad av SJ telefonnät enligt alt. II. Då totalkostnaderna enligt detta alternativ uppgå till 17 150 000: —

kronor, erfordras under en 10-års period c:a 1 700 000 kronor per år. Emellertid kan man för hela perioden icke räkna med en jämn fördelning av kostnaderna, då vissa anläggningsdelar, t. ex. kablar och bärfrekvensutrustningar måste anskaffas i ett sammanhang. Av genomsnittskostnaden 1 700 000 kronor per år torde en icke oväsentlig del böra bestridas av medel ur förnyelsefonden.

Kommittén vill slutligen beträffande de telefonanläggningar, som ha samband med det pågående förstatligandet — grupp C i kostnadssammanställningen — erinra om, vad som redan framhållits i kap. 3, nämligen, att den planerade utbyggnaden av dessa telefonanläggningar är en följd av att de övertagna banorna införlivas i statsbaneorganisationen. I den mån övertagandet av enskilda järnvägar eventuellt uppskjutes, kommer uppenbarligen genomförandet av motsvarande delar av kommitténs telefonprogram att delvis fördröjas och modifieras. Likaledes kan en minskning av kostnaderna under grupp C uppstå om de enskilda banorna före förstatligandet helt eller delvis utföra de arbeten som kommittén föreslagit.